

דברי משיח

היתשינ

התוועדות ש"פ שמות, כ"ג טבת, מבה"ח שבט

מכבוד קדושת

אדמו"ר מלך המשיח מנחם מענדל שליט"א

שניאורסאהן

מליובאוויטש

בלתי מוגה

יוצא לאור על ידי

„המכון להפצת תורתו של משיח“

ברוקלין, נ.י.

770 איסטערן פארקוויי

שנת חמשת אלפים שבע מאות שבעים ושמונה לבריאה

ה' תהא שנת חירות עצמות

קט"ו שנה לכ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!

לזכות

חיילי בית דוד

תלמידי התמימים השוהים

ב-770 – בית חיינו – בית משיח

להצלחה רבה ומופלגה בכל עניניהם

מתוך הרחבה ומנוחת הנפש

לנח"ר כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א

ובפרט בהענין הכי עיקרי שהזמן גרמא

בקבלת פני משיח צדקנו – כ"ק אדמו"ר שליט"א

יחד עם כל בני ישראל שליט"א בכל מושבותיהם

תיכף ומייד ממ"ש, נא!

לזכות

כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א

מהרה יגלה אכ"ר

יה"ר שיראה רוב נחת מתלמידיו,

חסידיו ושלוחיו ומכלל ישראל

ותיכף ומייד ממ"ש נראה בעיני בשר

בקיום נבואתו העיקרית – בשורת הגאולה –

”לא לתר לגאולה” ו”הנה זה משיח בא”

ובעגלא דידן יתגלה לעין כל

ויוליכנו קוממיות לארצנו הק'

ויבנה ביהמ"ק במקומו ויקבץ נדחי ישראל

בגאולה האמיתית והשלימה

נאו מייד ממ"ש ממש!

פתח דבר

לקראת ש"ק פ' שמות – הננו מוציאים לאור "הנחה" ויומן מהתועודות ש"פ שמות, כ"ג טבת, מבה"ח שבט ה'תש"נ – תדפיס מיוחד מתוך "דברי משיח" – ה'תש"נ. ובקשר עם יום הבהיר י"ט טבת – נוסף (בתחילת היום) גם יומן מיום הבהיר י"ט טבת תש"נ.

בתור הוספה, באו בסוף הקונטרס "פנינים" נבחרים מחלוקת הדולרים לצדקה ביום ראשון, כ"ד טבת ה'תש"נ (הר"ד המלא יתפרסם אי"ה בכרך השייך לתקופה זו).

•

אודות המעלות שבסדרה זו, ואופן עריכת השיחות¹ והיומן² – ראה בארוכה ב"פתח דבר" ל"דברי משיח" ה'תשנ"ב חלק ראשון.

•

מבין שלל השיחות שנאמרו ע"י כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א במשך השנים תש"י-תשנ"ב (ולפני כן), ת"ל זכינו שרובן ככולן נשמרו על הכתב או בהקלטה. אולם, עדיין ישנן ריבוי שיחות שטרם ראו אור מעולם, ובהן בקשתנו שטוחה כלפי ציבור אנשי והתמימים: אנא, מי שבידו הנחות ורשימות משיחות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א, וכן ר"ד בעת חלוקת השטרות לצדקה או "יחידות" וכיו"ב, ויומנים מ"בית חיינו" (ובמיוחד מהשנים תשמ"ח-תש"נ), שיאיל לשלח למערכת ע"מ שנוכל לזכות בהן את הרבים.

ויהי רצון שע"י הדפסת ולימוד "דברי משיח", נזכה תיכף ומיד ממש לגאולה האמיתית והשלמה, בהתגלותו המלאה והמושלמת של כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א. ויחזק השי"ת בריאותו ויתן לו אריכות ימים ושנים טובות ונעימות וחיים נצחיים, ויראה הרבה נחת משלוחיו, תלמידיו, חסידיו ומכלל ישראל, וינהיג את כולנו מתוך בריאות, הרחבה ונחת, ובקרב ממש יוליינו קוממיות לארצנו הקדושה, ונלמד תורתו של משיח מפיו של משיח צדקנו, שילמד תורה את כל העולם כולו, ומלך ביפיו תחזינה עינינו בהתגלות מלכותו לעין כל, תיכף ומי"ד ממ"ש ממש, והיתה לה' המלוכה, אמן כן יהי רצון.

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד !

"המכון להפצת תורתו של משיח"

ימות המשיח,

ט"ו טבת, ה'תשנ"ח (ה' תהא שנת חירות עצמות),
קט"ו שנה לכ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א,
ברוקלין, נ.י.

(1) השיחה הנוכחית נערכה ע"י שילוב ב' הנחות (ה"ר"ד" ש"ל ע"י מערכת "פאקס א' שיחה", וה"תוכן קצר" ש"ל ע"י "ועד הנחות התמימים"), ונוספו בה פרטים מה"השלמות" לשיחה המוגהת ש"ל ע"י "ועד הנחות התמימים" וע"י "ועד הנחות בלה"ק". לשלימות הענינים המבוארים בשיחה, יש לעיין בשיחה המוגהת (סה"ש תש"נ ח"א ע' 235 ואילך).

(2) היומן נערך ע"פ יומן "פאקס א' שיחה" וגיליון "בית חיינו" ש"ל בשעתו, ויומן פרטי של הרה"ת ר' ש.ז.ה. שי (הנדפס בס' "שנת ניסים בבית חיינו").

זיין בהצלחה רבה".⁴

אח"כ עבר הזמר ר' מרדכי בן דוד שי' ורדיגר שישתתף בקונצרט, והלה הציג את בנו שנהי' חתן אתמול.

כ"ק אדמו"ר שליט"א נתן לו דולר נוסף באומרו: "זאל זיין בהצלחה רבה", ודולר שלישי באומרו (בחיוך): "און מסתמא וועט איר זינגן אויף די חתונה אויכעט, זאל זיין בהצלחה רבה".⁵

הנ"ל: בחתונה הגדולה (בביאת המשיח)!

כ"ק אדמו"ר שליט"א: "די גרויסע חתונה, יע, אָבער ביז דעמולט – זינגן אויף דער חתונה..."⁶, ונתן לו דולר רביעי באומרו: "זאל זיין כפלים לתושי".

• ר' דוד שי' נחשון הציג את חה"כ לשעבר מר אלי שי' קולאס, ובירכו כ"ק אדמו"ר שליט"א במאור פנים: "הצלחה רבה".

הנ"ל אמר שעשה בת מצוה לבתו, ובירכו כ"ק אדמו"ר שליט"א: "זאל זיין אין א גוטע שעה, זאלסט פון איר האָבן חסידישע נחת", ונתן לו שני דולרים נוספים באומרו: "דאָס איז פאַר גאָנץ ארץ ישראל, און דאָ אויכעט".⁸

(4) = "[כאשר] תעשה עם המקל, תרמו לצד מערב; בשעת התפילה צריך תמיד לחשוב אודות צד מערב, שזהו הצד של בית המקדש. שתהי' הצלחה. – לא במשך כל הזמן, כי אחרת זה יבלבל מן הסתם את המנגנים, [אם] תראה כל הזמן על צד אחד... אבל מזמן לזמן להזכיר את בית המקדש. שיהי' בהצלחה רבה".

(5) = "ומן הסתם תשיר בחתונה ג"כ, שיהי' בהצלחה רבה".

(6) = "החתונה הגדולה, כן, אבל עד אז – לשיר בחתונה זו...".

(7) = "שיהי' בשעה טובה, שתהי' לך ממנה נחת חסידית".

(8) = "זהו בשביל כל ארץ ישראל, וכאן ג"כ".

הנ"ל ביקש ברכה עבור עיסקה, ואמר כ"ק אדמו"ר שליט"א: "זאלסט גיין מיט די גאַנצע שטורעם, און מיט די רעכטע פוס מיט אַ סאָך הצלחה. היינט איז דאָך דעם אַלטן רבינ'ס יאָרצייט, קען איך אייך בענטשן דו זאלסט האָבן נאָך מער פון דעם וואָס דו ביסט משער".⁹

• את הרב אברהם דוב שי' העכט הנוסע לאה"ק, בירך כ"ק אדמו"ר שליט"א בנסיעה כשורה ובהצלחה, ונתן לו דולר נוסף לתת לצדקה באה"ק, והוסיף: "און איר זאלט אויפטאָן דאָרטן נאָך מערער וויפל איר זיינט משער. זאל זיין רצוא ושוב"¹⁰, והמשיך (בחיוך): "זאלסט קומען צוריק אין חוץ לארץ, לאַזט אונז ניט דאָ!"¹¹, ונתן לו עוד דולר באומרו: "איך ווייס ניט אויב ס'האָט אַן אָרט, אָבער אויב מ'קען מעיז פנים זיין – זאלסט זיך טרעפן מיט דעם רב ראשי אַייערע, הרב אליהו, זאל ער אַליין געבן דאָס אין אַ צדקה פושקע. איך ווייס ניט אויב ער וועט דאָס מקבל זיין, אָבער מסתמא ס'איז געוויינט געוואָרן אַז איך באַלאַנג אויף ניט קיין רגילות זאכן... זאל זיין בשורות טובות און הצלחה רבה"¹².

(9) = "שתלך עם כל השטורעם, וברגל ימין עם הצלחה רבה. הרי היום הוא היאָרצייט של אדמו"ר הזקן, ביכולתי לברך שתהי' לך עוד יותר ממה שאתה משער".

(10) = "ושתפעל שם עוד יותר מכמה שאתה משער. שיהי' רצוא ושוב".

(11) = "שתבוא חזרה לחו"ל, אל תעזוב אותנו כאן!".

(12) = "איני יודע אם יש לזה מקום, אבל אם אפשר להעזיז פנים – שתיפגש עם הרב הראשי שלכם, הרב אליהו, שהוא עצמו יתן זאת [לצדקה] בקופת צדקה. איני יודע אם הוא יקבל זאת, אבל מן הסתם נעשה מורגל שאני שייך לענינים בלתי רגילים... שיהיו בשו"ט והצלחה רבה".

הריל"ג אם כבר ניגנו "שיבנה" (והביט לעבר מקומו של החזן ר' משה שי' טלישבסקי – שלא נכח), והלה ענה שלא, ומיד הורה לנגן "שיבנה" (לא ניגן – כרגיל לאחרונה – את ניגון ההקפות לאביו הרלו"צ ז"ל). ר' י.כ. החל לנגן "שיבנה", ובינתיים שתי "ק" אדמו"ר שליט"א מהכוס וטעם מה"מזונות".

(6) לפי א' היומנים שאל האם ר' משה טלישבסקי נמצא.

באמצע פנה לילד הקטן של משפחת שארף וחיכה עד שיאמר "לחיים".

בסיום הניגון הכריז "ק" אדמו"ר שליט"א אודות התוועדות חסידים במוצש"ק ליל כ"ד טבת ב"כפליים לתושי", וכרגיל הזכיר אודות אמירת ברכה לאחרונה.

ההתוועדות הסתיימה בשעה 3:10 לערך.

ר"ד מחלוקת הדולרים

דערויף. זאל זיין אין א גוטע שעה".²

לעוד א' ממארגני הקונצרט נתן דולר נוסף באומרו: "בשורות טובות, הצלחה רבה", וכן לעוד אחד נתן דולר נוסף באומרו: "בשורות טובות", ולמארגן הקונצרט נתן דולר נוסף באומרו: "זאל זיין בהצלחה רבה, כפליים לתושי".

אח"כ עבר ה"מנצח" על המוזיקה בקונצרט ר' ישראל שי' לאם, וכ"ק אדמו"ר שליט"א נתן לו דולר נוסף, ואמר (כשמסמן בידו הק' תנועה של "ניצוח"): "איר וועט מאכן מיטן שטעקן, זאלט איר מרמז זיין אויפן צד מערב; בשעת התפילה דארף מען אלץ טראכטן וועגן צד מערב, וואָס איז די זייט פון בית המקדש. זאל זיין הצלחה. – ניט די גאָנצע צייט, אָניט וועט דאָס מבלבל זיין מסתמא די שפילערן, די גאָנצע צייט ווייזן אויף איין זייט... אָבער פון צייט צו צייט דערמאָנען דעם בית המקדש. זאל

יום ראשון, כ"ד טבת

• הריל"ג הציג את ר' משה שי' קאהן מארגון "האסק" (לילדים עם צרכים מיוחדים), העורך הערב קונצרט לטובת הארגון.

כ"ק אדמו"ר שליט"א נתן לו דולר באומרו: "בשורות טובות", ודולר נוסף באומרו: "דאָס איז – מיטנעמען מיט זיך א צדקה פושקע צום קאָנצערט, און אַוועקשטעלן דאָרט אויפן טיש, אַז אַלע זאָלן זען, און די וואָס ווילן געבן אויף צדקה – זאָלן קאָנען גלייך געבן אויף צדקה. זאל זיין בשורות טובות און הצלחה רבה".

לאשתו של הנ"ל נתן דולר באומרו: "הצלחה רבה", ודולר נוסף באומרו: "אויף הצלחה פון קאָנצערט. מסתמא האָט איר דאָך אויכעט אַ חלק אין

(1) = "זהו – לקחת איתך קופת צדקה לקונצרט, ולהעמידה שם על השולחן, שכולם יראו, ושאלה הרוצים לתת לצדקה – יוכלו מיד לתת לצדקה. שיהיו בשו"ט והצלחה רבה".

בס"ד. התוועדות ש"פ שמות, כ"ג טבת, מבה"ח שבט ה'תש"נ

הנחה בלתי מוגה

– שיחה א' –

[כשנכנס כ"ק אדמו"ר שליט"א להתוועדות ניגנו את מארש נפוליון. אחרי שבירך על היין ניגנו "שיר מזמור לבני קורח".]

א. הלימוד וההוראה במעשה בפועל משבת זו – אין צורך לעיון והתבוננות יתירה, כי הוא גלוי ומובן בפשטות ע"פ תוכנה המיוחד דשבת זו (כפי שגם נדפס בהלוחות וכיר"ב):

בשבת זו ישנם כמה וכמה ענינים, ולכל לראש – דבר שהכריזו עליו במעמד הציבור לפני זמן קצר בבית הכנסת, שבשבת זו מברכים החודש שבט, "ראש חודש שבט ביום השבת קודש". והיינו, שמשבת זו נמשכת הברכה והמשכה¹ (ע"י ישראל) לכל עניני חודש שבט, מתחיל מהענין המיוחד והעיקרי שבו – העשירי בשבט, יום ההילולא דכ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו (וגם השבת המברכת היא בחודש העשירי), אשר ענינו המיוחד של עשירי מפורש בכתוב²: "העשירי יהי קודש".

ובמיוחד בקביעות שנה זו ש"ראש החודש" (המתברך משבת זו) שכולל בו כל ימי החודש³, חל להיות ביום השבת קודש (ע"ד שבכללות השנה ראש השנה חל להיות בשבת, כמדובר כמה פעמים), שענינו – המשכת קדושה ("קודש מילה בגרמי"⁴) בכל עניני העולם.

[ויש להוסיף בנוגע לשבת מברכים החודש – שהוא השבת האחרון והיותר נעלה בחודש טבת (חודש העשירי), שהרי, בשאר חדשים יתכן שיום א' דראש חודש חל בשבת, ובמילא, שבת מברכים החודש אינו השבת האחרון דחודש הקודם, כי יום א' דראש חודש הבא הוא גם יום ל' דחודש שלפניו; משא"כ בחודש שבט, שראש חודש אינו אלא יום אחד, הרי, שבת מברכים הוא השבת האחרון דחודש טבת].

ב. וביאור הענין:

ענינו של "העשירי יהי קודש" מורה על בחי' יו"ד שישנו בכל דבר שבבריאה, היינו הניצוץ האלקי שבו, שמהוה ומחי' ומקיים אותו. החל מהיו"ד שבכל ישראל – נשמתו

(1) ראה תו"א מקץ לו, ג. ובכ"מ.
(2) בחוקתי כז, לב. וראה בכורות נח, ב. זח"ב רעא, (כרך ה) ע' ב'עח. ובכ"מ.
(3) ראה לקו"ת ר"ה נח, סע"א. אוה"ת דרושים לר"ה
(4) זח"ג צד, ב.

(2) = "להצלחה בקונצרט. מן הסתם הרי יש לך ג"כ חלק בזה. שיהי' בשעה טובה".
(3) = שיהי'.

שהיא "חלק אלוהה ממעל ממש"⁵, שלכן נקראת "יעקב" (כמבואר בכמה מקומות⁶), כי "יעקב" הוא יו"ד עקב⁷, דקאי על הנשמה (בחי' יו"ד), שיורדת ומתלבשת בגוף האדם בעולם הזה התחתון ("עקב").

וזהו התוכן ד"העשירי יהי' קודש", "קודש מילה בגרמי" – שמצד אחד הרי אלקות היא קדוש ומובדל⁸ ממצאיות הבריאה, וביחד עם זה ירדה ונתלבשה בכל נברא שבעולם, עד בעולם הזה התחתון שאין תחתון למטה ממנו, להחיותו ולקיימו כו'.

ולכן מצינו גם כמה וכמה ענינים השייכים לגאולה העתידה שקשורים במיוחד עם ענין של עשר, כמבואר בכמה מקומות, ולדוגמא – הפרה העשירית⁹, והשירה העשירית¹⁰ וכיו"ב – כיון שכללות ענינה של הגאולה העתידה, שהיא גאולה אמיתית ושלמה, היא, שאז יתגלה הכח האלקי (המצאיות האמיתית והפנימית) שבכל דבר בבריאה, בחי' ה"עשירי" שבו, גם בעיני בשר.

[ויש להוסיף, שפרה העשירית כוללת כל הפרות שלפני זה, עד לפרה הראשונה, שהרי, בפרה העשירית יתנו מאפר דפרה הראשונה שעשה משה¹¹. ועד"ז בנוגע לשירה העשירית – שנרמזת גם בשירה הראשונה, "אז ישיר משה גו"¹², "שר לא נאמר אלא ישיר"¹⁰, לשון עתיד, שרומז גם לשירה העשירית].

ג. ועפ"ז מובן הלימוד בעמדתו בשבת שענינו המיוחד הוא שבו מברכים החודש שבט, בענין "העשירי יהי' קודש":

ברכת החודש וקידוש הלבנה מורים על העבודה דברכת וקידוש כל ישראל (הדומין ללבנה¹³ ו"מונין ללבנה"¹⁴), היינו שבעבודת כל ישראל נעשית ברכה והמשכה, ובאופן של (ברכת ה)חודש מלשון חידוש¹⁵ (הלבנה) – שנעשית הוספה וחידוש מיוחד בעבודתם.

וכיון שבנדון דידן מברכים החודש שבט, שמברכים אותו בחודש העשירי (טבת), ויום המיוחד שבו הוא עשירי בחודש – הרי החידוש בעבודתם צריך להיות בהתאם לענינו של העשירי בשבט, "העשירי יהי' קודש".

והיינו, שהנהגתו של יהודי, הן בנוגע לעצמו והן בנוגע להשפעה על סביבתו ובני ביתו וחלקו בעולם, היא – לברך ולהמשיך ולגלות נקודת הנשמה (יו"ד, הניצוץ האלקי)

(5) תניא רפ"ב.

(6) ראה אוה"ח ר"פ ויצא. הובא באוה"ת ויצא קעב, ב. רד"ה ויצא תר"ל (סה"מ ע' כט). תרל"ג (סה"מ ח"א ע' ל). פ"ת (סה"מ ע' קסח). תרפ"ז (סה"מ ע' סב). תרצ"א (קה"ת, תשס"ד) ע' ו. ועוד.

(7) פרדס שער (כג) ערכי הכינויים בערכו. ע"ח שער (ג) סדר אצילות פ"ב. תו"א ואוה"ת ר"פ ויצא. ועוד.

(8) ראה תניא פמ"ו (סו, א). אגה"ת פ"י. ועוד.

(9) רמב"ם הל' פרה אדומה פ"ג ה"ד.

(10) מכילתא בשלח טו, א.

(11) ראה סה"ש תשמ"ט ח"א ע' 342-3. וש"נ.

(12) בשלח שם.

(13) ראה חדא"ג מהרש"א סוכה כט, א. וראה ד"ה ויאמר לו יהונתן במאמרי אדה"ז תקס"ז ע' מח ואילך.

ועם הגהות – אוה"ת בראשית ד, סע"ב ואילך.

(14) סוכה שם. ב"ר פ"ו, ג.

(15) ראה ראב"ע בא יב, ב.

סיים במילים: "ותיכף ומיד ממש, ותיכף ומיד ממש, ותיכף ומיד ממש" (ג"פ).

אחרי השיחה החל הקהל לשיר (שוב) את מארש נפוליון. כ"ק אדמו"ר שליט"א השתתף מעט לפני ששתה מהכוס, ואז עודד מידי פעם בתנועות ראשו הק'. באמצע הורה לא' האורחים שיאמר "לחיים", וכן לאחים ר' יצחק ור' דוד הכהנים שיחיו קוגן. אח"כ חיפש כ"ק אדמו"ר שליט"א את בנו של המנוח הראי"נ שקליו"ר ע"ה – יבדלח"ט ר' משה שי', והריל"ג הצביע על מקום מושבו, וכ"ק אדמו"ר שליט"א סימן לו לומר "לחיים" (גם בסיום ההתוועדות סימן לו כ"ק אדמו"ר שליט"א כמה פעמים בראשו הק' שיאמר "לחיים").

בשיחה ב' דיבר בין היתר אודות ב' שמותיו של אדמו"ר הזקן "שניאור זלמן", וכן על השם "דובער" שלפעמים כתבוהו רבותינו נשיאנו בב' תיבות ולפעמים בתיבה אחת, ועל שמו של כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ "יוסף יצחק". את השיחה סיים באיחול שנזכה ל"וארא" בגאולה האמיתית והשלמה.

אחרי שיחה זו שר הקהל "יחי אדוננו" בשמחה רבה. כ"ק אדמו"ר שליט"א עודד בתנועות ראשו וענה "לחיים" לקהל, וכן סימן באצבעות ידו השמאלית לא' שישב למטה משמאלו שיאמר "לחיים".

בסיום שיחה ג' הזכיר אודות חלוקת המשקה. אחרי השיחה העמיד המזכיר הריל"ג 8 בקבוקים על השולחן, וכ"ק אדמו"ר שליט"א מזג מכל בקבוק לכוסו.

אחרי חלוקת המשקה שאל את

(5) לפי א' היומנים היו 7 בקבוקים.

בינתיים שמר הקהל על איפוק עד תפילת מעריב, ולקראת התפילה נהר קהל גדול לבית כ"ק אדמו"ר שליט"א.

למעריב ירד כ"ק אדמו"ר שליט"א בשעה 5:30 כשהקהל שר "דידן נצח" בחוזק (על אף שבד"כ לא שרים בבית לפני התפילה).

אחרי התפילה שוב שר הקהל "דידן נצח" וביתר שאת; פני כ"ק אדמו"ר שליט"א היו צהובות ומאירות (כמו אחרי מנחה), ועודד את השירה בתנועות חזקות וסקר את כל הקהל, וכן בעלותו במדרגות.

בשעה 9:30 התקיימה התוועדות חסידים ב-770 לרגל ה"יום טוב" בטבת בהשתתפות רבים מהתמימים ואנ"ש, והשמחה והריקודים נמשכו לתוך הלילה. כמו"כ התקיימו התוועדויות ברחבי השכונה.

• יום שבת קודש פ' שמות,

כ"ג טבת, מבה"ח שבט •

להתוועדות נכנס כ"ק אדמו"ר שליט"א בשעה 1:35 לערך, כשהקהל שר את מארש נפוליון.

אחרי ברכת בופה"ג ניגנו "שיר מזמור", וכ"ק אדמו"ר שליט"א ענה "לחיים" לקהל ועודד כמה פעמים בראשו הק', ובפרט לעבר הילדים.

אח"כ פתח בשיחה א', בה דיבר הרבה על "העשירי יהי' קודש" והקשר לגאולה, וכן דיבר על שנת הארבעים. את השיחה

(4) ניגון זה שרו בכניסת ויצאת כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א מכל התפילות בשבת (בניצוחו של ר' שלמה שי' קונין), בהמשך לשמחת ה"דידן נצח" דיי"ט טבת.

י. לפני הסיום יש לעורר שוב – ב"כפליים לתושי⁹⁰ – שבדאי יערכו בכל מקום האפשרי התוועדויות בקשר עם יום ההילולא כ"ד טבת. ובמקומות שכבר החליטו בזה וכבר קבעו התוועדויות כאלו, בודאי אפשר להוסיף בזה בכמות ובאיכות ובפרסום.

ויהי רצון, שההחלטה בזה עצמה תכריע לכף זכות, ותביא ישועה והצלה לעולם. ו"הקיצו ורגנו שוכני עפר"⁹¹, והרמב"ם ואדמו"ר הזקן וכל הנשיאים עד כ"ק מו"ח אדמו"ר – בתוכם, ותיכף ומיד ממש.

[אח"כ הזכיר אודות אמירת ברכה אחרונה.

ההתוועדות הסתיימה בשעה 3:10 לערך].

91) ישע"י כו, יט.

90) איוב יא, ו.

יומן

• יום שלישי, י"ט טבת –
"דין נצח"!

תפילת שחרית היתה בבית. כ"ק אדמו"ר שליט"א נכנס לתפילה בשעה 10:00 כרגיל, עטוף בטלית הישנה (כרגיל בבית).

אחרי התפילה הכריז הגבאי על שעת תפילת מנחה (זהו סימן בד"כ שכ"ק אדמו"ר שליט"א אינו נוסע לאוהל), אך בשעה 11:30 נסע כ"ק אדמו"ר שליט"א למקוה (דבר לא רגיל כלל כאשר אינו נוסע לאוהל) וחזר כעבור כחצי שעה.

היום בשעה 2:30 הגיעה ב"ה סוף-סוף הידיעה שנפסק בבית המשפט הפדרלי ע"י השופט מר צ'ארלס סיפטון אשר "דין נצח", ובטל הערעור על

(1) לפי א' היומנים נסע בשעה 11:45.

(2) לפי א' היומנים ה' זה בשעה 1:45 לערך (כשעתיים אחרי שנסע למקוה).

לתפילת מנחה נכנס כ"ק אדמו"ר שליט"א בשעה 3:20. בחזרת הש"ץ עמד.

הקהל הרחב לא ידע עדיין מהבשורה, ואחרי התפילה החל הקהל לשיר "ומלאה הארץ דעה את ה'" (בקשר עם יום ההילולא של הרמב"ם בכ" טבת). כ"ק אדמו"ר שליט"א בירך נוסעים ליד המדרגות, ועלה כשמעודד את השירה בתנועות חזקות ופניו צהובות וזוהרות, וסקר את כל הקהל.

יותר מאוחר השמועה התפרסמה במהירות והשמחה הורגשה על כולם.

(3) ראה יומן כ"ו תשרי שנה זו.

שבעצמו, ו(לא זו בלבד, אלא אמיתית ענין ה"קודש" הוא לגלות הניצוץ קדושה) שבכל דבר בבריאה, ע"י שמשמש עם הדבר לתכלית בריאתו – למלאות רצון הבורא. ועד שע"י שמגלה הניצוץ קדושה שבדבר זה, נמשכת הקדושה בכל דבר שנוגע בדבר זה, ע"ד מ"ש¹⁶ "כל הנוגע במזבח יקדש".

וגילוי ענין ה"עשירי" שבכל דבר בעולם הוא באופן של חידוש, כתורת הבעש"ט הידועה¹⁷ שהתהוות כל הבריאה מחדש היא בכל רגע ורגע מאין ליש ממש, היינו שנתחדש בכל רגע ה"עשירי" (הניצוץ קדושה) שבכל דבר.

ועבודה זו צריכה להיות בהתאם לאופן ברכת החודש הנאמרת בבית הכנסת ובית המדרש, בית "שמגדלין בו תורה" ותפילה¹⁸ ומעשים טובים (גמילות חסדים) – ובפרט בבית הכנסת ובית המדרש ובית מעשים טובים זה, בד' אמותיו של כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו – בהכרזה ובמעמד הציבור, ע"י אנשים נשים וטף שהם באי כחם של כל ישראל [שהרי עשרה מישראל שנמצאים יחד הרי הם "עדה קדושה"¹⁹, שעליהם אומר הקב"ה "ונקדשתי בתוך בני ישראל"²⁰, היינו שיש שם גילוי אלקות, וממילא הרי זה פועל ומשפיע גם על כל בני ישראל בכל מקום שהם, ועל כל העולם], כלומר, שכל יהודי "מכריז" שמציאותו האמיתית של כל דבר היא – אלקות.

ומסיימים בהשגחה לשונות של ברכה (שהם גם כנגד ששה חדשי הקיץ וששה חדשי החורף) – "לחיים ולשלום, לששון ולשמחה, לישועה ולנחמה", שע"י נמשכות כל הברכות כו'; ועד "ונאמר אמן", ש"אמן" הוא בגימטריא "הוי' אדני-י"²¹, ור"ת א-ל מלך נאמן²², ד"א-ל" הוא שורש ומקור כל ההמשכות²³, וענין זה נתגלה עד באופן ד"מלך", ו"נאמן" – לעד ולנצח נצחים.

ועד שזה פועל שאין אומרים "אב הרחמים", כמדובר כמה פעמים הטעם לזה, כי ע"י ברכת החודש פועלים את כל הענינים מצד עצמם (ואין צורך באמירת "אב הרחמים"), דע"י ברכת החודש נפעלת ונמשכת "ישועה ונחמה", עד לשלימותה – בגאולה האמיתית והשלימה.

ולכל לראש – הנחמה על כללות ענין הגלות, ועד ש"ואמר ביום ההוא אודך ה' וגו'²⁴; אף שבאמת אין ביאור והסבר בשכל אנושי, ואפילו בשכל דקדושה, איך אפשר לנחם את ישראל על הגלות וחורבן בית המקדש, שיהי' כאילו שמעולם לא ה' החורבן והגלות ובית המקדש נשאר קיים מלכתחילה, או עכ"פ כמו שהחורבן והגלות היו רק

(21) ראה ספר הליקוטים – דא"ח צ"צ ערך אמן (ע' אירפט ואילך). וש"נ. סה"מ סוכות-שמח"ת ע' תצו. וש"נ.

(22) שבת קיט, ב. סנהדרין קיא, א.

(23) ראה טווא"ח ס"ב.

(24) ישע"י יב, א.

(16) תצוה כט, לו.

(17) שעויה"א פ"א.

(18) ל' חז"ל – מגילה כו, א.

(19) ראה ברכות כא, ב. וש"נ. רמב"ם הל' תפלה פ"ח

ה"ה"ו. שו"ע אדה"ז או"ח סנ"ה ס"ב.

(20) אמור כב, לב.

לרגע אחד, ומיד ברגע שלאחר החורבן ייבנה בית המקדש מחדש (ע"ד "געתה הפרה" בפעם הב' שנולד מושיען של ישראל, כדאיתא במדרש²⁵) – בה בשעה שהגלות נמשכת ומתארכת ביותר!... ועאכו"כ לאחר שעברו מאז אלפי שנים!...

ד. ויש לקשר זה גם עם התחלת פרשת השבוע – "ואלה שמות בני ישראל הבאים מצרימה את יעקב איש וביתו באו", שגם כפי שבני ישראל הם במצרים וגבולים²⁶ שבעולם ("מצרימה"), הם מגלים את הניצוץ האלקי שבכל דבר, להיותם קשורים עם "יעקב", יו"ד עקב, שהיו"ד (אלקות) נמשך עד בבחי' "עקב". ואדרבה – דוקא העקב מגבי' את כל הגוף, כולל הראש והשכל שבראש, וע"י עקב שברגל נעשה "רץ לדבר מצוה"²⁷, עד לקבל פני משיח צדקנו.

ועד שפועל גם "איש וביתו באו" – שבפשטות הוא ענין הנישואין, שבונים בתים במצרים ומעמידים תולדות, בנים ובנות, ומגדלים אותם לתורה לחופה ומעשים טובים; ועד"ז ברוחניות הענינים – שיהודי מתאחד עם עניני העולם, שע"ז נעשית "הולדה", "תולדותיהן של צדיקים מעשים טובים"²⁸.

וממשיך²⁹: "ראובן שמעון גו'", "שלא שינו את שמם . . . ראובן ושמעון נחתין ראובן ושמעון סלקין"³⁰. וראובן ושמעון הם כנגד ראי' ושמיעה³¹, שזה כולל את כל עניני העבודה, ובנדון דידן – שכל דבר שיהודי רואה או שומע, עליו לגלות בזה את היו"ד – אלקות ("שמות"³²).

ומזה באים לפרשת "וידבר אלקים אל משה . . . וארא אל אברהם אל יצחק ואל יעקב גו"³³, גילוי אלקות בבחי' ראי'; וזה בא במענה על טענת משה (בנוגע לגלות מצרים)³⁴, ויתירה מזה – שאצל האבות "שמי הוי' לא נודעתי להם"³⁵, ודוקא ע"י טענת משה ויציאת מצרים נתגלה בחי' שם הוי', ובשלימות – במתן תורה (כשבטלה הגזירה והפירוד בין עליונים ותחתונים³⁶).

ודוגמתו גם בכל יהודי, כמרומו בפרש"י³⁵: "וארא – אל האבות", שבזה מבאר שייכותם של אברהם יצחק ויעקב לכל ישראל, בהיותם "האבות" של כל בני ישראל, כי בחי' משה שבכ"א מישראל³⁷ טוען להקב"ה, ועל זה בא המענה של הקב"ה "וארא – אל האבות".

וכמו כן בעמדנו בערב יום ההילולא של רבינו הזקן, שנקרא בפי כל ישראל "בעל התניא והשולחן ערוך" (כנ"ל), יש להוסיף בקביעות עיתים ללימוד בספר התניא ובשולחן ערוך שלו, הן ביחיד והן ברבים. ואפילו במקומות שקיימים כבר שיעורים כאלו, הרי בודאי אפשר להוסיף בזה בכמות ובאיכות.

והדברים אמורים כיון שלאחרונה, מאיזו סיבה שתהי', ענינים אלו צריכים חיזוק מיוחד, כידוע שפעם נהגו כמה וכמה מישראל (החסידים, ועאכו"כ התמימים) ללמוד בכל יום בבוקר לפני התפילה (לפני "מה טובו" או לפני "הודו") פרק תניא⁸³ – ע"פ סדר הפרקים, או לאו דוקא באופן כזה; מכל חלקי ספר התניא, או רק מחלק הראשון – כמובן שבזה (כמו בכל עניני שיעורים) צריך להיות כל חד חד לפום שיעורא דילי'.

וכל ענינים אלו צריכים להיות באופן של "וארא" – באופן גלוי, ו"מפרסמין עושי מצוה"⁸⁴. דאע"פ שישנו ענין ד"הצנע לכת (שאו הרי הוא) עם אלקיך⁸⁵, הרי יש מעלה בדבר שידוע ברבים, שע"ז ניתוסף תוקף בזה ומזדרז יותר בקיום הענין, כיון שידוע שחבירו יכול לשאול אותו האם קיים בפועל החלטות אלו שקיבל ברבים ובפרסום. וע"ד המבואר בקונטרס "החלצו"⁸⁶ ש"ההסכם אשר עושים שנים או רבים יש לזה חיזוק הרבה יותר מההסכם שעושה בפני עצמו כו", כנראה במוחש.

ט. ובהמשך לזה (כיון ש"מצוה לפרסם עושי מצוה"), יעלו כעת אלו שהכינו קנקני משקה "המשמח"⁸⁷ עבור פעולות בעניני תורה ומצוות, ויכריזו פרטי הדברים אודות הפעולות וכו', כדי שמהם יראו וכן יעשו רבים – אלו שעדיין לא עשו, ואלו שכבר עשו – יוסיפו בזה.

וע"ז יתוסף עוד יותר בכל עניני טוב וקדושה, כיון ש"קנאת סופרים תרבה חכמה"⁸⁸ (ועד"ז בנוגע למצוות ומעשים טובים, עבודת התפילה, וכיו"ב) – כולל גם בנוגע לעצמם, שיוסיפו עוד יותר בכל ענינים כיו"ב, כמארז"ל⁸⁹ "מי שיש לו מנה רוצה מאתיים, מאתיים רוצה ד' מאות".

ויהי רצון, שכל ענינים אלו יוסיפו בהכרעת כל העולם לכף זכות, ו"מביא לו ולעולם תשועה והצלחה" – בגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו.

[לאחר חלוקת המשקה הורה לנגן "שיבנה ביהמ"ק". ואח"כ אמר:]

(83) ראה שיחת ש"פ אחרי תשמ"ט (סה"ש ח"ב ע' 412). וראה גם אגרות קודש אדמו"ר מלך המשיח שליט"א חכ"ב ע' פח. ובכ"מ.
(84) שו"ת הרשב"א ח"א סתקפ"א. הובא במג"א אור"ח סקנ"ד סק"ג. רמ"א יו"ד סרמ"ט סי"ג.
(85) מיכה ו, ח.
(86) פ"י (סה"מ תרנ"ט ע' סא).
(87) ס' שופטים ט, יג.
(88) ב"ב כא, א. וראה אוה"ת יצא ריח, א ואילך. דרושים לחנוכה חצר, ב.
(89) ראה קה"ק פ"א, יג. פ"ג, י. רמב"ן ובחיי ס"פ חיי שרה. ועוד.

(25) איכ"ר פ"א, נא. ירושלמי ברכות פ"ב ה"ד.
(26) ראה תו"א וארא נז, ב ואילך. ובכ"מ.
(27) ע"פ אבות פ"ד מ"ב.
(28) פרש"י נח ו, ט.
(29) פרשתנו (שמות) א, ב.
(30) ויק"ר פל"ב, ה. וש"ג.
(31) ראה תו"א ר"פ ויחי. ובכ"מ.
(32) ראה תו"א פרשתנו מט, ד.
(33) ר"פ וארא ו, ב"ג.
(34) פרשתנו ה, כב"ג.
(35) וארא שם ג.
(36) תנחומא וארא טו. שמו"ר פיי"ב, ג.
(37) ראה תניא רפמ"ב.

ויש לקשר זה בפרט עם שנה זו, שבעשירי בשבט ימלאו ארבעים שנה להסתלקות, שאז "קאים איניש אדעתי דרביי⁷², כמ"ש⁷³ נתן ה' לכם לב לדעת ועינייכם לראות גוי". והשלימות ב"עיניים לראות" תהי' לעתיד לבוא – אמיטית ושלימות הגילוי דראי', כמ"ש⁷⁴ "והיו עיניך רואות את מורידך", וכן השלימות ד"לב לדעת" – תכלית הידיעה וההכרה באלקות, כי עתה "אינן אנו יכולים לעלות וליראות ולהשתחוות לפניך"⁷⁵, ואז יהי' הכל בגלוי, בבחי' "וארא" (דלא כבחי' שמיעה בזמן הגלות, כמדובר בהתוועדות שלפני זה⁷⁶), ו"נעלה ונראה ונשתחוה לפניך"⁷⁵ בבית המקדש השלישי.

ויש לקבל החלטות טובות בכל זה על כל ימי השבוע שלאחרי זה (כולל גם הימים שלפני התחלת חודש שבט, המתברך משבת זו). וע"י מעשה אחד, ואפילו מחשבה אחת (החלטה טובה), מכריע את עצמו ואת כל העולם כולו לכף זכות ומביא לו ולהם תשועה והצלה (כפסק דין הרמב"ם הידוע⁷⁷).

וממילא תביעת משה (ובחי' משה שבכל אחד מישראל) "ומאז באתי . . לדבר בשמך . . והצל לא הצלת את עמך"⁷⁸ – שמאז שבני ישראל עוסקים בקיום התורה והמצוות (שצוה הקב"ה ע"י משה) הרי עדיין "לא הצלת את עמך" – מתקיימת תיכף ומיד ממש, ו"ביד חזקה ישלחם"⁷⁹ בגאולה האמיטית והשלימה.

והעיקר – שתיכף ומיד נעשה "וארא" בתכלית השלימות, בגאולה האמיטית והשלימה, "בנערינו ובזקנינו . . בבנינו ובבנותינו"⁸⁰, תיכף ומיד ממש.

[אחרי שיחה זו ניגנו יחי אדוננו מורנו ורבינו].

— שיחה ג' —

ח. "המעשה הוא העיקר"⁸¹ – בקשר לימי ההילולא של הרמב"ם ואדמו"ר הזקן, בכ' וכ"ד טבת:

לכל לראש, כאמור לעיל, צריכה להיות הוספה מיוחדת בנתינת הצדקה (בקשר לכ"ד טבת). ובנוגע ללימוד התורה, הנה בקשר עם יום ההילולא של הרמב"ם יש להתחזק בקביעות עתים בלימוד השיעורים בספר הרמב"ם: מה טוב – שלשה פרקים בכל יום, או עכ"פ פרק אחד ליום, או עכ"פ בספר המצוות להרמב"ם⁸².

(72) ע"ז ה, ב.	(78) פרשתנו שם (כג).
(73) תבוא כט, ג.	(79) סוף פרשתנו (ו, א).
(74) ישע"י ל, כ.	(80) בא י, ט.
(75) נוסח תפלת מוסף לג' רגלים.	(81) אבות פ"א מ"ז.
(76) שיחת ש"פ יוגש.	(82) ראה לקו"ש חכ"ז ע' 229 ואילך. ורש"נ.
(77) הלי' תשובה פ"ג ה"ד.	

בלתי מוגה

ויתירה מזה – במכל שכן וקל וחומר: הגילוי להאבות הי' לפני מתן תורה, ועאכו"כ בנוגע לכל בני ישראל לאחר מתן תורה. וזה נמשך באופן תמידי, כידוע שהענין דמתן תורה הוא בכל יום, כמובן מנוסח ברכת התורה הנאמרת בכל יום – "נותן התורה" לשון הוה³⁸ (ואח"כ אומרים כמה ענינים בתורה, תורה שבכתב ותורה שבע"פ, משנה וכו'). ועד שזוכים להשלימות דמתן תורה – לעתיד לבוא, שאז יהי' לימוד התורה באופן של ראי³⁹, וכמ"ש⁴⁰ "והיו עיניך רואות את מורידך".

ה. נוסף להנ"ל, עניני יום השבת זה הוכנו ע"י העבודה בערב שבת, ובכללות – כל ימי השבוע שלפני זה, שבהם חל גם יום ההילולא של הרמב"ם⁴¹ (שבשנה זו חל תוך ג' ימים לפני השבת, ביום הרביעי, שבו "נטלו המאורות", ואח"כ – "נתלו (בת') המאורות", כידוע הפתגם בזה⁴²).

וכמו כן, במוצאי שבת קודש זה (שבת מברכים החודש) הוא גם כ"ד טבת, יום ההילולא של אדמו"ר הזקן⁴³, הנקרא בפי כל ישראל (הן אצל החסידים והן אצל אלו שלעת עתה אינם חסידים) "בעל התניא והשולחן ערוך", כיון שהי' "פוסק" בפנימיות התורה ובנגלה דתורה: בפנימיות התורה – בעניני הנפש ועבודת הנפש, כמודגש בספר התניא, ובאופן ד"קרוב אליך הדבר מאוד"⁴⁴ (כמ"ש בדף השער); ובנגלה דתורה – כמודגש בשולחן ערוך שלו.

והתחלת השולחן ערוך היא אודות ארבעה דברים ("עז כנמר" וכו'⁴⁵), ויש לומר שהם גם כנגד ד' אופני לימוד – פרד"ס, שכנגד ד' עולמות אבי"ע⁴⁶, שכל אחד מהם ישנו בחיי כאו"א מישראל, כמו שאומרים בברכות השחר⁴⁷: "נשמה שנתת בי טהורה היא (אצילות⁴⁸), אתה בראתה, אתה יצרתה, אתה נפתחת בי, ואתה משמרה בקרבי", שזה קאי על ירידת הנשמה (יוד) עד למטה (עקב).

ויהי רצון, והוא העיקר, שמהמשכת בחי' "יעקב" עד ב"מצרימה", בכללות מעשינו ועבודתינו במשך זמן הגלות, נבוא לבחי' "וארא" בתכלית השלימות, כשיתגלה בחי' "עשירי", "והיו עיניך רואות את מורידך"⁴⁹,

(38) של"ה כה, א. לקו"ת תזריע כג, א. ובכ"מ.	רס"א.
(39) ראה לקו"ת צו יז, א"ב. שער האמונה (לאדהאמ"צ) פנ"ו (פט, א ואילך). סה"מ תרח"ץ ס"ע ר ואילך. ועוד.	(46) ראה ע"ח (הובא בנגיד ומצוה בתחלתו. נהר שלום בהקדמת רחובות הנהר בסופה) ומשנת חסידים (מס' חיוב הנשמות פ"א מ"ב). הובאו ונתבארו בלקו"ד ח"ד תשע"א, א. ועוד – נסמן בלקו"ש חכ"א ע' 36 הערה 57.
(40) ישע"י ל, ב. וראה תניא פל"ו (מו, א).	(47) ברכות ס, ב.
(41) ראה לקו"ש חכ"ז ע' 26 הערה 1. ורש"נ.	(48) סידור האריז"ל במקומו. פ"ח שער (ב) הברכות רפ"ז. לקו"ת פ' ראה כז, א. ובכ"מ.
(42) לקו"ד ח"א מב, סע"א"ב.	(49) ישע"י ל, כ. וראה תניא פל"ו (מו, א).
(43) "היום יום" כד טבת. ובכ"מ.	
(44) נצבים ל, יד.	
(45) אבות פ"ה מ"כ. טור ושו"ע מהדר"ת אר"ח	

בלתי מוגה

תיכף ומיד ממש, תיכף ומיד ממש, ותיכף ומיד ממש.

[אחרי שיחה זו ניגנו (שוב) את מארש נפוליון].

– שיחה ב' –

ו. בקשר עם מוצאי שבת קודש זה, כ"ד טבת, יום ההילולא של אדמו"ר הזקן – יש להוסיף בנתינת הצדקה (כמבואר בארוכה באגרות הקודש של אדמו"ר הזקן).

וכן יש להוסיף בלימוד תורתו – ע"פ הידוע ש"צדיקים דומין לבוראם"⁵⁰, וכמו שמצינו אצל הקב"ה ש"אנא נפשי כתבית יהבית" (הנוטריקון ד"אנכי"⁵¹, כמאוז"ל⁵²), כך בחיבורים של הצדיקים והרביים, שאפילו בקונטרסים ומאמרים שלהם הכניסו ("האָבן זיך אַריינגעלייגט") את כל מציאותם. וכן הוא בנוגע לאדמו"ר הזקן, שנקרא בשם "בעל התניא והשלחן ערוך" (כנ"ל ס"ה).

וכמודגש גם בשמו של רבינו הזקן – "שניאור זלמן": "שניאור" (שני אור) קאי על אור של נגלה דתורה ואור של פנימיות התורה⁵³; וכיון ש"אסתכל באורייא וברא עלמא"⁵⁴, כך גם צריכים להמשיך את עניני התורה גם בזמן ומקום (שמהם מורכב העולם⁵⁵), וכמרומו בשמו השני "זלמן" אותיות "לזמן"⁵⁶. ועד שהתורה והעולם מתאחדים למציאות אחת, כמו ש"שניאור זלמן" הוא שם אחד של אדם אחד (אע"פ שהם ב' תיבות נפרדות, כפי שכותבים בשטר⁵⁷).

ועד"ז (בפרטיות יותר) מצינו ענין זה (החיבור דקדושה ועולם) גם בשמות רבותינו נשיאנו, גם באופן שנעשה חיבור ממש (בלי הפסק בין ב' הענינים). וכנראה בשם "דובער"⁵⁸, שלפעמים כתבוהו רבותינו נשיאנו בשתי תיבות ("דוב בער"), ולפעמים בתיבה אחת, ואפילו בב' אחת ("דובער"), כמובן שכל יהודי הוא בעל הבית על שמו, ועאכו"כ נשיא שבישראל, ועד"ז בנוגע להולכים בדרכיו ואורחותיו.

וההוראה מזה: בכללות, העבודה צריכה להיות לחבר ולאחד את עניני הקודש ("דוב", בלשון הקודש) עם עניני העולם ("בער", בלשון עמא דבר). ובסדר העבודה בזה יש ב' אופנים: יש זמן שהם ב' ענינים שונים ("דוב בער"), ויש זמן שנעשים ענין (שם) אחד, היינו שהמחיצה בין לשון הקודש ללשון החול בטלה לגמרי, ועד שאותה אות ב' שבסיום התיבה בלשון הקודש היא-היא התחלת התיבה בלע"ז ("דובער").

(50) רות רבה פ"ד, ג. וראה ב"ר פס"ז, ח. ועוד.
(51) יתרו כ, ב. ואתחנן ה, ו.
(52) שבת קה, א (כגירסת הע"י). וראה לקו"ת שלח
מח, סע"ד ואילך.
(53) ראה לקו"ש ח"ו ע' 37 ואילך. וש"נ.
(54) זח"ב קסא, סע"א.ב.
(55) שעהי"ה פ"ו (פב, א).
(56) ראה לקו"ש שם ע' 41 ואילך. וש"נ.
(57) ראה טושו"ע אה"ע סקכ"ט ס"א ואילך.
(58) ראה גם שיחות: ש"פ וקרא תשמ"ב (התועדויות ח"ב ע' 1092. ע' 1097); ש"פ שמות תשמ"ג (שיחות קודש ח"א ע' 721; התועדויות ח"ב ע' 790).

ובפרטיות: לפעמים עיקר ההדגשה בעבודת האדם בביור הבשר הגשמי שלו (דוב ובער ה"מסורבל בבשר"⁵⁹) הוא ש"עושים נפשם עיקר וגופם טפל"⁶⁰ – שאז הם ב' שמות נפרדים; ואח"כ באים (לפעמים) לדרגא נעלית יותר – שמתגלית מעלת הגוף, ומתחברים שני הענינים ("דובער").

ועד"ז מרומז בשמו של כ"ק מו"ח אדמו"ר, בעל ההילולא דהעשירי בשבט (שהי' בנו יחידו ומלא מקומו של אביו שנקרא גם "שלום) דובער" "יוסף" – על שם "יוסף ה' לי בן אחר"⁶¹, היינו שמהפך את עניני העולם שהם בבחי' "אחר" ועושה מהם "בן"⁶², וכל זה באופן של "יצחק" על שם "כל השומע יצחק לי"⁶³ – שהכל הוא מתוך שמחה, ובבריאות הגוף והנפש.

ז. ויש לקשר זה עם המבואר לעיל בארוכה אודות ההוראה הנלמדת מברכת החודש ומהענין ד"העשירי יהי' קודש" – שצריכים להמשיך ולגלות הניצוץ האלקי שבכל עניני הבריאה כולה, ע"ד בחי' יעקב, המשכת בחי' יו"ד (אלקות) בהעקב למטה – זמן ומקום.

והיות שזהו שבת מברכים, אין אומרים "אב הרחמים" (כנ"ל ס"ג), וממשיכים מיד באמירת "אשרי יושבי ביתך"⁶⁴, בית האמיתי – בית המקדש; דאף שגם עכשיו בזמן החורבן והגלות "קדושת המקדש וירושלים מפני השכינה ושכינה אינה בטלה"⁶⁵, ובלשון הידוע⁶⁶ "קדושה לא זזה ממקומה", ממקום המקדש – הרי מיד לאחר ה"עכשיו" באה הגאולה, וזוכים לבית המקדש בפשטות כאן למטה (דמובן ופשוט ש"ביתך" פירושו בית המקדש כפשוטו ממש), שבו עיקר גילוי והשראת השכינה, ובלשון הכתוב⁶⁷ "השמים כסאי . . איזה בית אשר תבנו לי" (בניחותא).

ובית המקדש יורד בנוי ומשוכלל⁶⁸, אפילו ביום השבת [ועד"ז התחלת העבודה בגילוי ניצוץ הקדושה שבכל דבר, נעשית ביום השבת עצמו באופן המותר]. ויש לומר, שזהו ע"ד "מלאכת שמים"⁶⁹, כמבואר בכמה מקומות⁷⁰ בענין מלאכות שבת שהן "ארבעים חסר אחת"⁷¹, היינו שישנן ל"ט מלאכות האסורות, אבל המלאכה הארבעים היא "מלאכת שמים".

(59) ראה מגילה יא, א. וש"נ.
(60) ראה תניא פל"ב.
(61) ויצא ל, כד.
(62) ראה אוה"ת עה"פ (ויצא רכ, א). סה"מ תרח"ץ
ע' ל. ועוד.
(63) וירא כא, ו.
(64) תהלים פד, ה.
(65) רמב"ם הל' ביהב"ח פ"ו הט"ז.
(66) ראה ע"ח שער (ד) אח"פ פ"ג. שער (לד) תיקון
נוקבא פ"ג. שער (לה) הירח פ"א. אנה"ק ביאור לסימן
דך (קמז, א).
(67) ישע"י סו, א.
(68) פרש"י ותוס' סוכה מא, סע"א. ועוד.
(69) ראה ב"ר פי"א, י.
(70) ראה סה"ש תשמ"ט ח"ב ע' 566. ובכ"מ.
(71) שבת עג, א (במשנה).